

[Niels Andersen.]

sation for den huslejestigning, der kan forventes. Vi kan medvirke til gennemførelse af dette lovforslag.

Det er mit indtryk, at de fundamentale problemer, vi her er inde på, vinder større og større forståelse ude i befolkningen, og hvis man vil erkende det, vil jeg med formandens tilladelse fremkomme med et kort citat, som illustrerer tilstanden, sådan som jeg opfatter den. Kaj Munk har sagt:

„Dampen er lidt mat,
men sejden koges under låget;
men vær vis på, at den koges.“

Alfred Jensen: Jeg er enig med såvel ministeren som de foregående ordførere i, at boligforholdene i vort land ikke er tilfredsstillende, men jeg ser ikke forskellen i huslejeniveauerne som det store problem, som hovedproblemet. Nej, det utilfredsstillende i situationen ligger andre steder; det er for det første det, at der fortsat er bolig-mangel. Jeg ved ikke, om tallet 16 000, der nu nævnes, er det rigtige, men ingen er i tvivl om, at vi fortsat har bolig-mangel, og at den hovedsagelig gør sig gældende i hovedstadsområdet og i de store købstæder. Dernæst har vi en masse saneringsmodne kvarterer. I København gøres antallet af saneringsmodne lejligheder op til 30 000, og det vil sige, at i disse områder lever omkring 100 000 landsmænd under dårlige vilkår. Lægeundersøgelser viser, at sygdomme forekommer hyppigere hos beboere i de dårlige kvarterer end hos beboere i de nye og bedre boliger, og samfundets omkostninger til hospitalsophold for denne del af befolkningen er betydelig større, end de er for den øvrige del af befolkningen. Dertil kommer, at vi har en lang række utids-svarende boliger, der burde forbedres, så de først og fremmest blev et bedre værn mod fugt og kulde, men også således, at de forsynedes med de goder, som det moderne udstyr betyder. Endelig er der adskillige enlige, som ønsker og egentlig også har krav på at få en selvstændig bolig.

Alt dette viser, at der her i samfundet er adskillige brøst, der burde rådes bod på. Når man tænker på de løfter, som blev udstedt ved krigens afslutning, og det, der blev sagt om muligheden for at realisere dem, er det et forstemmende bil-

lede, vi har for os; der blev dengang sagt, at der var materialer, penge og arbejdskraft til at bygge 30 000 boliger om året, og det vil sige, at vi over en 5 års periode skulle kunne overvinde bolig-mangelen. Det er ikke sket, til trods for at det er mere end 13 år siden krigen sluttede, og det er ikke, fordi vort samfund ikke kunne ofre mere på boligens forbedring, end der er ofret. Hvis vi sammenligner den investering i boligbyggeriet, der har fundet sted her i Danmark, med den investering, der har fundet sted i de andre skandinaviske lande, vil vi se, at vi ligger i bunden, idet der af bruttonationalproduktet i perioden fra 1948 til 1954 i Finland er anvendt 6,6 pct. til boligbyggeri, i Norge 5,1 pct., i Sverige 4,4 pct., men i Danmark kun 3,2 pct. Boligministeren gør opmærksom på, at der investeres lige så meget i biler som i boliger. Selv om vel ingen har noget imod, at det, der er nødvendigt af lastbiler, rutebiler og personbiler anskaffes, kan enhver vist indse, at det af hensyn til folkelivet er mere nødvendigt, at der i større omfang investeres i boliger end i anskaffelsen af transportmidler. Jeg vil da heller ikke undlade i denne forbindelse at gøre opmærksom på, at vi i denne periode, hvor vor investering i boligbyggeri altså ligger i bunden, hvad Skandinavien angår, har investeret i militærbyggeri 150 mill. kr. årlig, hvilket svarer til et byggeri af 3 000-4 000 lejligheder. Det forekommer mig, at når man vejer de forskellige hensyn mod hinanden, ser man, at der har været lagt alt for ringe vægt på at forbedre boligforholdene, så menneskene, den vigtigste og værdifuldeste kapital, vi har, får betryggende vilkår at leve under.

Jeg har mærket mig det, der findes af materiale i forbindelse med lovforslagene. Der forsøger man at karakterisere situationen som ikke så særlig dårlig. Efter de beregninger, der er foretaget, skulle der nu bo færre mennesker pr. værelse i lejlighederne end før krigen. Jeg har også læst statistikken over, hvor meget der af en gennemsnitsarbejdsindtægt anvendes til leje, lys og brændsel i en nybygget bolig nu, og hvad der anvendtes før krigen, og jeg kan nok se, at når man stiller disse tal op, skulle billedet være lysere. Det er det måske også, dog kniber det med at se det i det daglige. Men én